

Državno tekmovanje za Zeleno pero; 18. marec 2014

Šifra učenca / dijaka: JD1071999

Razred: 9.c

Ime in priimek mentorja: Katja Dragar

Šola: Osnovna šola Trbovlje

Tema prispevka: Ravnanje z odpadki

Žanr: reportaža

Viri (literatura, internet): <http://www.zerowaste.co.nz/assets/img/whatiszerowaste/NewlogoGreenname-medium.jpg>

Nacin raziskovanja (intervju, teren,...): teren, predavanje

Naslov: Odpadki v Trbovljah

Odpadki v Trbovljah

Kot je že vsem znano, so bila v Trbovljah odlagališča, saj se za okolje ni skrbelo tako, kot se danes, zato je bilo okolje precej onesnaženo. Danes se z odpadki ravna veliko bolj skrbno. V Sloveniji so bili sprejeti številni zakoni, s katerimi se je ravnanje z odpadki precej izboljšalo. Za lepše in bolj ohranjeno okolje pa lahko poskrbite tudi sami z upoštevanjem pravila **RRR**.

Reduce ?zmajšati

Najmanj okolju škodljivo je zmanjšati količino odpadkov. To pomeni, da ustvarimo manj odpadkov ?v trgovini kupimo izdelke z manj embalaže, ki pa je najpogosteje plastika. Z zmanjšano količino bo bil škodljivi vplivna okolje manjši. S takšnim ravnanjem bomo do okolja najbolj prijazni. Obstajajo tudi organizacije (Zero Waste), ki poskušajo ustvariti zelo malo ali celo nič odpadkov.

Reuse ?ponovna uporaba

S ponovno uporabo bomo upočasnili nastajanje odpadkov, saj jih bomo večkrat uporabili. Plasticne in papirnate vrečke lahko uporabimo večkrat. Jogurtove lončke lahko okrasimo in uporabimo kot lončke za sobne rastline. Plastenke lahko uporabimo vsaj še dvakrat. Iz starih oblačil sestavimo nova ali pa jih podarimo humanitarnim organizacijam (Rdeči križ, Karitas).

Rdeči križ pomaga revnim ljudem s tem, da jim podari oblačila, hrano in ostale dobrine.

V lanske jeseni se je v Trbovljah pojavila prodajalna Stara šola. Ljudje lahko svoja oblačila, pohištvo, igrace in druge stvari, ki jih ne potrebujemo, podarimo tej prodajalni. Tam zbirajo uporabna oblačila in ostale predmete ter jih prodajajo po zelo nizki ceni. Iz neuporabnih oblačil ustvarijo nova oblačila, eko-planice in igrace, zato se odpadki ne mečejo v naravo. Stara oblačila in predmeti so pregledani in zaradi uporabe tudi ne vsebujejo kemikalij, ki bi nam lahko škodile.

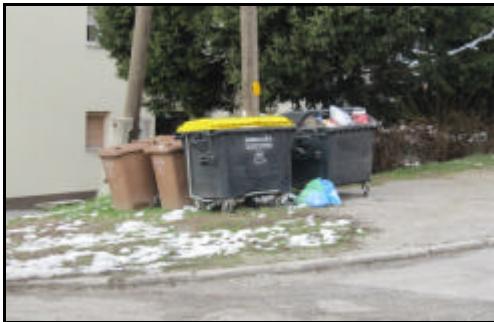

Ljudje brez službe lahko službo dobijo tudi v tej majhni in urejeni trgovini.

Recycle ?recikliranje

Recikliranje odpadkov je proces, v katerem se velik del odpadkov predela v surovine, iz katerih so ti izdelki sestavljeni. Sem spadajo papir, steklo, kovine, plastika ... Stare surovine se uporabijo pri nadaljnji izdelavi novih izdelkov in se tako porabi manj novih surovin.

Da je pa reciklaža možna, je potrebno odpadke lociti. Embalaža iz kartona in plastike spada v zbiralnik za embalažo. Biološki odpadki, kot so ostanki hrane spadajo v zbiralnik za biološke odpadke. Papir in karton spadajo v zbiralnik za papir. Odpadki, kot so papirnati robci, olupki pomaranč in banan (zaradi vsebnosti kemikalij ne sodijo v zbiralnik za biološke odpadke) pa sodijo v zbiralnik za ostale odpadke. Ponekod so tudi ekološki otoki za loceno zbiranje embalaže. Posamezno se zbirajo tetrapaki, plastenke, steklo, pločevinke in

papir.

Tako izgledajo zbiralniki za ostale odpadke, embalažo in Biološke odpadke.

Kako lahko še uporabimo odpadke?

Odpadke lahko tudi uporabimo za kurjavo. Odpadke kot gorivo uporablja toplotna v Celju. Takšno ravnanje z odpadki ni priporočljivo, saj se tako onesnažuje zrak, iz ostankov pa surovin ni mogoče pridobiti nazaj.

Najmanj zaželeno je odlaganje odpadkov. To zelo obremenjuje okolje, saj se plastika, guma in podobni izdelki razkrajajo po več stoletij. Steklo in kovina, ki sta anorganski, se morda sploh ne moreta razgraditi, zato je pomembno, da odpadkov, ki nastanejo npr. na piknikih, ne vržemo v naravo, ampak jih odnesemo v najbližji zbiralnik. Če smo v naravi, iztrebkov naših hišnih ljubljencev ni potrebno odnesti skupaj z drugimi odpadki, saj se razgradijo. Važno je, da smeti v naravi ne

puščamo.

Državno tekmovanje za Zeleno pero; 18. marec 2014

Šifra učenca / dijaka: LL27122000

Razred:8.c

Ime in priimek mentorja: Katja Dragar, Klavdija Celik

Šola: OŠ Trbovlje

Tema prispevka: Ravnanje z odpadki

Žanr: Reportaža

Viri (literatura, internet): Knjižica z navodili o opravljenem ravnanju s komunalnimi odpadki v občini Trbovlje, december 2010, izroček iz Stare šole

Nacin raziskovanja (intervju, teren,...): anketa, predavanje, teren

Naslov: Zbiraj, vedno recikliraj, varcuji, locuj in z naravo sodeluj

Tekst: Zbiraj, vedno recikliraj, varcuji, locuj in z naravo sodeluj

Besede **reduce**, **reuse** in **recycle** pomenijo
locuj, ponovno uporabi in

recikliraj. Znak za reciklažo. Ker s sošolci mislimo, da so to zelo pomembne besede, smo se več o tem pozanimali pri **Vlasti Medvešek Crnkovic**, ki je zaposlena na **komunalni Trbovlje**.

Kaj izveš strokovnjakinje?

»Vsako leto se opazno zmanjšuje količina smeti, ki jih je sicer 60 %, te pa se ne morejo ponovno uporabiti in termično obdelati (jih predelajo in uporabijo za elektriko ali toploto), kot to naredijo z odpadki. Odpadkov je za enkrat 40 % ampak upajmo, da se bo številka zvišala in da bo smeti toliko manj« to je povedala Vlasta Medvešek Crnkovic.

Kaj pa Stara šola?

Pred petimi meseci, so na Ulici 1. junija 4 odprli prodajalno Stara šola. Tja lahko prinesete manjše stvari, kot so posoda, obleke ter vse manjše stvari, ki so še uporabne, tudi ce jih je trema malo zakrpati ali popraviti, jih bodo vseeno vzeli. V tej prodajalni lahko za simbolčno vrednost kupijo stvari ljudje, ki si teh ne morejo privoščiti.

Znak za

prodajalno Stara šola.

Mislím, da bi morali cim vec uporabnih stvari prínesti v prodajalno, saj s tem pomagamo ljudem, ki to mocno potrebujejo.

Obisk na deponiji Neža

»Prav je, da spodbujamo vse ljudi k ločevanju, najbolj pa bi morali spodbuditi mlade, ki lahko s sodelovanjem z naravo spremenijo svet« je povedala mimoidoca gospa, na poti do deponije. Na poti smo videli vsemogoce stvari, za katere skoraj nismo mogli verjeti, da so resnicne. Najbolj smo se cudili razpadlemu kartonu, zraven je ležalo še nekaj papirja, to pa je bilo odloženo štiri korake od ekološkega otoka. To je prostor, ki je opremljen z zabojniki za loceno zbiranje odpadkov.

..To

je eden izmed ekoloških otokov, rumeni zabojnik je za mešano embalažo, rjavi za biološke odpadke in crni za mešano. Videli pa smo tudi zabojnike za mešano embalažo, ki se uporabljajo od leta 2011, v njih pa je plasticna, kovinska in drobna papirna embalaža ter tetrapaki.

Ko smo prišli na Nežo, smo se spet srečali z Vlasto Medvešek Crnkovic.

Tako je

izgledal sprehod po deponiji, zraven pa je gospa Vlasta Medvešek Crnkovic. Tukaj smo izvedeli malo vec o ponovni uporabi, kot to, da je v Puconcih (Prekmurje) center ponovne uporabe. Tam popravljajo malo vecje stvari, kot so mikrovalovne pecice ali mize in jih prodajo za nižjo ceno. Gre za enak nacin dela, kakor v Stari šoli le, da v Puconcih popravljajo in prodajajo vecje stvari ali aparate.

Ker pa smo bili zelo radovedni, smo povprašali tudi po velikih zabojnikih. Vlasta nam je povedala, da so to abrole, v katere iz tovornjakov stresejo mešano

embalažo. Abrole imajo prostornino 30 m³. Ko te napolnijo do vrha, jih odpeljejo vecji tovornjaki.

Na deponiji imajo prostore za nevarne odpadke iz gospodinjstev, papir, embalažo, električno opremo in prostor za nagrobne svece.

Prostor za nevarne odpadke iz gospodinjstev. Vsa embalaža se še enkrat rocno pregleda, da ne bi bilo vse pomešano, zato imajo zaposlene ljudi in vsak od njih mece v svoj zabojnik svojo embalažo. Locijo jo po barvah ter materialu. Ce v plastenkah ali kakršno koli embalaži ostane kaj tekocine, jo morajo izliti iz nje, saj ima drugace neprijeten vonj. Nagrobne svece približno 3x na teden pripeljejo na Nežo, od tukaj pa jih odpeljejo na Jesenice, tam jih stopijo za ponovno uporabo.

To je prostor, kjer odlagajo plasticne ovoje nagrobnih svec. Zanimivo je, da imajo na deponiji poseben prostor tudi za les, ki ga s sekalci zdrobijo ali narežejo na palcke. S tem dobijo gorivo za tovarne oziroma iz njih druga podjetja naredijo brikete za kurjenje po domovih.

Kaj mislijo osnovnošolci o smeteh?

Devetošolka je rekla: »Smeti so zelo nekoristne, zato moramo na njihovo kolicino paziti. Upam, da se bodo cez kakšno desetletje procenti smeti in odpadkov obrnili (smeti- 40 % in odpadki- 60 %)«.

Osmošolec pa je povedal: »Vsi se moramo zavedati, da je treba naravi priskociti na pomoc, saj smo sami naredili toliko škode, da se lahko zmanjša odstotek pitne vode, ki jo je že tako premalo, ali pa bo prišlo do zelo hudih sprememb«.

*Ce **sodelujemo z naravo** (zbiranje, recikliranje, varcevanje in locevanje) smo lahko na to zelo ponosni. Upam, da bomo nekoc dosegli "**zerowaste**" kar pomeni, da bodo ostali le še odpadki, za predelavo in ponovno uporabo, **smeti ne bo!!***

Vsako leto imamo manj smeti, kar pomeni, da nam bo kmalu uspelo!

Državno tekmovanje za Zeleno pero; 18. marec 2014

Šifra učenca / dijaka: NP23092000

Razred: 8.a

Ime in priimek mentorja: Katja Dragar, Klavdija Celik

Šola: OŠ Trbovlje

Tema prispevka: ravnanje z odpadki

Žanr: reportaža

Viri (literatura, internet): Knjižica z navodili o pravilnem ravnanju s komunalnimi odpadki v Trbovljah, Srcno Trbovlje

---

Nacin raziskovanja (intervju, teren,...): predavanje, teren, anketa

---

Naslov: Naravo unicuješ, sebi škoduješ

Tekst:

NARAVO UNICUJEŠ, SEBI ŠKODUJEŠ

Trbovlje so majhno, a kar onesnaženo mesto v Sloveniji, zato smo se učenci OŠ Trbovlje pozanimali o onesnaženosti Trbovelj. Zadali smo si cilj, da tej zadevi pridemo do dna. Zaceli smo z raziskovanjem po spletu, s predavanji, na terenu, z anketami na naši šoli. Opravili smo tudi intervju z gospo Vlasto Medvešek Crnkovic, ki je zaposlena na Komunalni Trbovlje. Kasneje pa smo opravili tudi intervju s prostovoljko, ki je zaposlena v podjetju, ki sodeluje v projektu Stara šola.

V Trbovljah imamo tudi podjetje, ki skrbi za zbiranje in odvažanje odpadkov v občini Trbovlje. Tu zbirajo različne komunalne odpadke in jih oddajopodjetju Ceroz (Center za ravnanje z odpadki Zasavje), ki opravlja javno službo ravnanja in odlaganja ostankov komunalnih odpadkov na regijsko odlagališče Unicno.

RAVNANJE Z ODPADKI

Trboveljska populacija se iz leta v leto bolj osvešča. Pred leti je le slaba polovica občanov locevala odpadke, danes pa skrbno locuje že skoraj tri četrtine ljudi.

Locene odpadke odneseš na ekološki otok. Vcasih so se na ekološkem otoku različne vrste embalaže zbirale posebej, danes pa imamo le en zabojnik za mešano embalažo. Imamo še dva druga zabojnika; zabojnik za biološke odpadke in zabojnik za smeti. Ostanki hrane in vrtni odpadki spadajo v koš za biološke odpadke. Sem ne smeš odlagati iztrebkov in embalaže. V crn koš spadajo smeti. Nevarne in kosovne odpadke moramo odpeljati na odlagališče, v tem primeru na odlagališče Neža, kjer odpadke pravilno shranijo ali jih unicio.

ZBIRNI CENTER NEŽA

EKOLOŠKI OTOK V TRBOVLJAH

NEPRAVILNO ODLAGANJE ODPADKOV

Na žalost pa tudi nekateri Trboveljčani ne upoštevajo pravilnega načina odlaganja odpadkov. Nekateri jih pustijo kar v naravi oziroma ob cestah, medtem ko se drugi trudijo in sami odvažajo odpadke v zbirni center. Žal je takih ljudi kar nekaj. Zaradi njih pomre veliko nedolžnih živali, podtalnica se onesnaži, unici se okolje ... Ljudje, ki nepravilno odlagajo odpadke, se ne zavedajo, da najbolj škodujejo sebi in svojim bližnjim.

RAZLIKA MED ODPADKI IN SMETMI

Verjetno se sprašujete, kakšna je sploh razlika med odpadki in smetmi. Pa sploh je? Vprašali smo go. Vlasto Medvešek Crnkovic, ta pa nam je odgovorila: »Seveda. Razlika je v tem, da odpadke lahko recikliramo ali ponovno uporabimo, smeti pa lahko le enostavno zavržemo in jih ne moremo ne reciklirati, ne ponovno uporabiti.«

Na žalost pa smo izvedeli tudi ta podatek, da je v Trbovljah kar 60 % vseh odpadnih materialov predstavljajo smeti.

KUP SMETI NA ODLAGALIŠČU NEŽA

RRR (REDUCE-REUSE-RECYCLE)

To so tri zapovedi pravilnega ravnanja z odpadki.

REDUCE → ZMANJŠAJ POTROŠNJO

REUSE → PONOVNO UPORABI

RECYCLE → RECIKLIRAJ

KAM S PASJIMI IZTREBKI?

Pasji iztrebki ne spadajo med biološke odpadke, ne med ostale odpadke, niti ne sodijo na pločnike. Zato da bi ljudem zmanjšali dilemo, kaj naj naredijo s pasjimi iztrebki, je Komunala Trbovlje poskrbela za posebne zabojnike, v katere spadajo samo pasji iztrebki.

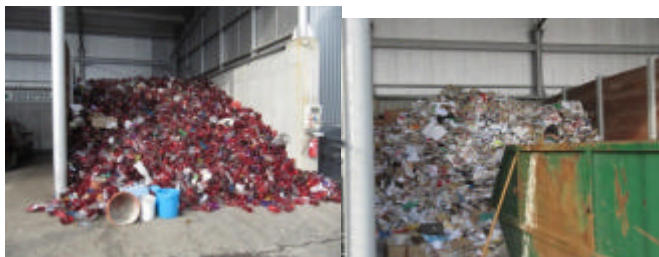

ZABOJNIK ZA PASJE IZTREBKE

ODPADKI

Največji delež odpadkov predstavlja embalaža. Za embalažo so odpadne svece. Največ jih odvažajo v mesecu novembru, kajti takrat je tudi dan spomina na mrtve. Kar velik delež odpadkov pa predstavljata tudi karton in papir.

ODPADNE SVECE

ODPADEN KARTON IN PAPIR

OBISK STARE ŠOLE

12. 3. 2014 smo šlo na ogled trgovine z rabljenimi stvarmi. Tam smo opravili intervju s prostovoljko, ki je zaposlena v tej trgovini. Povedala nam je da so v Sloveniji le tri take poslovalnice: v Trbovljah, Sevnici in Krškem. Ogledali smo si tudi prodajne izdelke, ki se prodajajo pa zelo nizkih cenah. Zato oblačil in drugih še uporabnih stvari ne mecite v koš, ampak jih raje prinesite v katero od teh poslovalnic v Sloveniji.

PODARJENA IGRACA, KI SE PRODAJA V STARI ŠOLI

Državno tekmovanje za Zeleno pero; 18. marec 2014

Šifra učenca / dijaka: ŠC3172000

Razred:8.b

Ime in priimek mentorja: Katja Dragar, Klavdija Celik

Šola: Oš Trbovlje

Tema prispevka: Ravnanje z odpadki

Žanr: Reportaža

Viri (literatura, internet): lastni zapiski, komunala-trbovlje.si , izrocek iz Stare šole

---

Nacin raziskovanja (intervju, teren,...): anketa, predavanje, teren

---

Naslov: V odnosu z okoljem

Tekst:

V ODNOSU Z OKOLJEM

Kako lahko v Trbovljah sami pripomoremo k cistejšemu okolju

V vsakdanjih opravilih ustvarimo veliko odpadkov, predvsem v gospodinjstvu. Vam je že kdaj iz žepa padel papirček, ki ga niste pobrali? Ob tem ste pomislili, da je samo majhen papirček. Če pa tako razmišlja več ljudi se število teh papirčkov povečuje. Zaradi majhnih dejanj lahko okolje trpi. Kaj pa lahko mi naredimo, da to preprecimo?

Z locenim zbiranjem odpadkov smo v Trbovljah začeli leta 2002, ko je Komunala Trbovlje d.o.o. namestila ekološke otoke. Ob postavitvi ekoloških otokov so bila postavljena tudi določena pravila, katerih se moramo vsi držati v kolikor želimo vzpostaviti uspešen in učinkovit sistem

zbiranja odpadkov in surovin za nadaljnjo predelavo. Na ekoloških otokih je izvajalec javne gospodarske službe zbiranja komunalnih odpadkov postavil štiri barvne zabojnike, ki so glede na barvo namenjeni za zbiranje točno določenih vrst odpadkov.

KATERI ODPADKI SODIJO V DOLOČEN ZBIRALNIK?

Na ekoloških otokih stojijo štirje barvni zabojniki. V rumen zabojnik lahko odvržemo raznovrstno plastico in kovinsko embalažo. V zelenem zabojniku zbiramo razne časopise, revije, letake... Ker se je na nekaterih ekoloških otokih

pokazala potreba po večjem številu zbiralnikov za papir, so namestili preurejene modre zabojnike namenjene zbiranju papirja. Zadnji bel zabojnik je namenjen zbiranju stekla. Vanj lahko odvržemo stekleno embalažo.

EKOLOŠKI OTOK V TRBOVLJAH

Enako kot na ekoloških otokih je organizirano loceno zbiranje odpadkov pri individualnih in vecstanovanjskih objektih.

ZBIRALNIK ZA BIOLOŠKE
ODPADKE

»Analiza kakovosti zbiranja in ločevanja odpadkov je pokazala, da se odpadki bolj dosledno sortirajo pri odlaganju v individualne zbiralnike, med tem, ko je pri zbiralnikih ob vecstanovanjskih stavbah zaznati bistveno več nepravilno odloženih odpadkov. Razlog je v mnogo težjem nadzoru in odkrivanju nevestnih odlagalcev odpadkov. Medobcinski inšpektorat, ki je aktivno preverjal ustreznost ločevanja odpadkov v namenskih zbiralnikih, je v svojih izsledkih zapisal, da je med mešanimi komunalnimi odpadki precej embalaže primerne za reciklažo. Poleg tega pa se med mešanimi odpadki pogosto pojavljajo komunalni odpadki.« je povedala gospa **Vlasta Medvešek Crnkovic**, zaposlena na Komunalni Trbovlje d.o.o.

Glede na zapisane ugotovitve Medobcinskega inšpektorata sem želela med uporabniki komunalnih storitev preveriti njihov odnos do okolja, mnenje o načinu organizacije in predlogi za izboljšanje. V ta namen je bila sestavljena krajša anketa. Mimoidoce smo vprašali:

Tu stojita zbiralnika za biološke odpadke in embalažo.

ZBIRALNIK ZA EMBALAŽO

Kaj menite o ločevanju odpadkov v Trbovljah in kaj bi lahko spremenili oziroma izboljšali?

Na cesti sem ustavila skupino osnovnošolk in jim zastavila vprašanje: Kaj meniš o ločevanju odpadkov v Trbovljah in kaj bi lahko izboljšali oziroma spremenili? Ena od njih mi je odgovorila: »Zdi se mi, da ni ravno najbolje. Ljudje ne znajo smeti metati v koš, saj je veliko odpadkov po mestu ob košu namesto v košu za smeti. Menim, da bi lahko uvedli denarne kazni za ljudi, ki odpadkov ne locujejo.« Spet druga pa je odgovorila: »Menim, da je zadeva precej obsežna. Lahko bi se sicer bolj potrudili v parku, kjer bi lahko postavili majhne zabojnike za loceno zbiranje. Menim tudi, da bi vsaka embalaža lahko imela svoj zabojnik, kar bi olajšalo delo tistim, ki embalažo potem zbirajo.« Omenili so tudi, da je premalo ekoloških otokov in, da ljudje ne vedo za njihovo lokacijo. Vsi so se strinjali, da bi morali ukiniti plasticne vrečke in plastenke ter ljudi še bolj obveščati o težavah in jih spodbuditi k ločevanju odpadkov.

KAM Z UPORABNIMI STVARMИ, KI VAM NE KORISTIJO VEČ?

PRODAJALNA STARA ŠOLA

V Trbovljah stojijo štirje zabojniki za zbiranje oblačil. Dva sta pod vodstvom župniške Karitas in dva pod vodstvom Rdečega križa. Prav tako pa se je prvega oktobra lansko leto odprla prodajalna **Stara šola**. Zgodba o Stari šoli se je zacela, ko je bil na KNOFu Sevnica na izmenjavi prostovoljec iz Francije **Axel Gourdon**, ki je govoril o trgovinah, kjer si ljudje izmenjujejo še uporabne, vendar za njihove lastnike ne več tako uporabne stvari. Ideja kot sama je bila fascinantna in se je tudi uresnicila. Prodajalna Stara šola je svoja vrata prvic odprla v Boštanju leta 2012 danes pa jo najdemo v **Sevnici, Krškem in v Trbovljah**. Vsi imamo doma stvari, ki jih ne potrebujemo več ali pa smo se jih že navelicali. Namesto, da jih vržemo stran jih raje prinesimo v prodajalno Stara šola, kjer jih bodo, ce je to potrebno, popravili in naprej prodali po zelo nizki ceni.

TORBICA IZ JEANSA

KAKŠEN BI BIL SVET CEZ PETDESET LET, CE NEBI LOCEVALI?

Spet sem raziskovala z anketo. Mimoidocim sem postavila vprašanje: Kakšen bi bil svet cez petdeset let, ce nebi locevali? Dobila sem precej podobne odgovore. Najbolj so izstopala naslednja

SPLETENA OBLACILA ZA DOJENCKA

Zaposleni tukaj so ljudje, ki iščejo službo. Izdelke prodajajo, ko imajo čas iz uporabnih materialov izdelujejo tudi nove izdelke. Izdelujejo volnena oblacila za dojencke, eko pralne plenice, iz odpadnega jeansa izdelujejo torbice, razne obeske... V Trbovljah so meščani trgovino dobro sprejeli. Stvari krožijo, ne obremenjujejo okolja in razveseljujejo nove lastnike.

mnenja: »Mogoce ga celo ne bi bilo vec. Živeli bi v umazaniji. Predstavlajte si, kako smo živeli pred dvajsetimi leti, ko ni bilo deponij komunalnih odpadkov in so v vsakem gozdu bili takšni in drugacni

odpadki. Ob dejstvu, da takrat vsa pijaca še ni bila v plastiki, ki vemo, da sedaj več tisoce ton plastike, ki bi v tem primeru, da teh odpadnih surovin ne bi zbirali, pristali v gozdovih.«

»Bila bi katastrofa. Valjali bi se v smeteh. Bodoce generacije bi imele umazano vodo

in onesnaženo oziroma. Generacije bi bile še bolj podvržene različnim boleznim.«

»Bilo bi zelo slabo. Čista polomija. Bilo bi vedno več odpadkov. Tako bi se dobesedno zadušili z odpadki in umazali vso vodo.«

Menim, da je ločevanje odpadkov v Trbovljah kar dobro organizirano. Veliko je stvari, ki bi jih lahko malo izboljšali, predvsem pa je treba ljudi obveščati o problemih in jih spodbuditi k zbiranju in ločevanju odpadkov. Število smeti se vsako leto manjša in tako je tudi prav. Če bi bilo ljudem vseeno, bi okolje, atmosfera in generacije, ki prihajajo za nami trpele. Živele bi v onesnaženem okolju brez pitne vode. Upajmo, da do tega ne bo nikoli prišlo in da se bodo vsi ljudje zavedali, kako pomembno je ločevati in se bodo trudili zmanjšati število smeti.

POMAGAJMO ZEMLJI, DA ŽIVI!

Državno tekmovanje za Zeleno pero; 18. marec 2014

Šifra učenca / dijaka: KG30112010

Razred: 9. b

Ime in priimek mentorja: Klavdija Celik, Katja Dragar

Šola: OŠ Trbovlje

Tema prispevka: Ravnanje z odpadki

Žanr: reportaža

Viri (literatura, internet):

Nacin raziskovanja (intervju, teren,...): teren (Dinos, Neža, trgovina, ulice), intervju

---

Naslov: Pot odpadkov – od trgovine do smetišča

Tekst:

Pot odpadkov – od trgovine do smetišča

V soboto, 1. 2. 2014, sem si ogledala pot odpadkov, od prvega stika s potrošnikom do konca poti na smetišču. Zanimalo me je, kakšna sta razmišljanje in odnos posameznika glede kupljenega izdelka, racionalnosti količine in uporabe embalaže, v katerem je kupljen izdelek, in uporabe pripomočkov pri nakupovanju ter nadaljnja pot opisane embalaže, ki se zavrže, vse do glavnega odlagališča smeti.

Obiskala sem trgovino v Trbovljah. Ogledala sem si kupce in njihove nakupe. Sledila sem gospodu, ki se je najprej ustavil pri sadju in zelenjavi ter izbral pomaranče, solato in paradižnik. »Vsak konec tedna v tej trgovini nakupim živila in gospodinjske pripomočke,« je povedal opazovani gospod.

Sadje in zelenjava v trgovini v Trbovljah

Za vsak artikel je uporabil svojo plastično vrečko za enkratno uporabo. Solato je, kljub temu da je že bila v vrečki, dal še v eno. Nato se je napotil proti polici s čokolado. Izbral je bonboniero. Nato je izbral še druge stvari, nekatere položil v manjše vrečke in šel k blagajni. Vse izdelke je spravil v dve večji plastični vreči, tako kot so to storili vsi kupci pred njim. »Vecina sadja moraš stehitati, zato ga položiš v vrečko, ki jo dobiš zastonj. Vecina ostalih izdelkov je tako ali tako že zapakiranih, vsako suho sadje, bonboniere, siri. Ob koncu nakupa pa pri samopostrežni blagajni vse shraniš še v večjo vreco, da lahko vse odneseš domov,« je še dodal gospod Tine. Ko sem ga vprašala, kaj stori z vrečkama doma, je povedal, da večjo shrani, manjše pa vrže v koš za smeti.

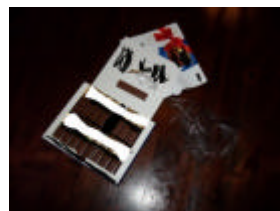
Solata, vsaka v svoji vrečki

Ugotovila sem, da posameznik pri povprečnem nakupu desetih izdelkov porabi vsaj eno vrečko za en izdelek, na koncu pa vse izdelke zloži še v eno vreco.

Samopostrežna blagajna

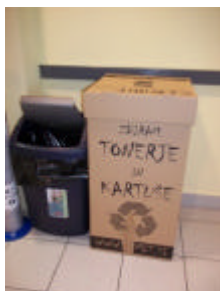
Sama sem kupila enako bonboniero, kot jo je kupil opazovani gospod. Najprej sem odvila plastični ovoj, nato papir z imenom bonboniere, potem pa sem odprla kartonasto škatlo in na koncu vzela čokoladico. Najprej sem jo odvila iz plastičnega ovoja, nato pa pojedla. Na mizi je ostal kup zmeckanih papirčkov. Trboveljčanka Marija je povedala: »Pac takšen je način. Ne moreš biti ekološki, če so vsa potrebna živila shranjena v vsaj treh različnih embalažah, namenjenih promociji določene znamke!«

Odprta bonboniera

Že v trgovini, ki sem jo obiskala, so ob izhodu postavljene posode za odpadke, ki omogočajo ločevanje odpadkov. Posebne

posode so bile označene za zbiranje kartuš in tonerjev ter za izrabljene baterije. »Doma zbiram obrabljene baterije in kartuše. Vsak mesec jih odnesem v koše, namenjene takšnim odpadkom. Mislim, da je to začetek napredka na področju ekologije. Vsak bi moral zaceti zbirati odpadke, vsako vrsto v svoj zabojnik,« je svoje misli z mano delila gospa Dragi.

Koša za obrabljene kartuše, tonerje in baterije

Pri vožnji skozi mesto je pri vsakem večjem stanovanjskem objektu ekološki otoček z raznovrstnimi posodami, označenimi za ločevanje odpadkov. Tudi vsaka zasebna hiša ima vsaj tri različne zabojnike za ločevanje bioloških odpadkov, embalaže in papirja. »Pogled nanje ri najbolj prijeten. Moti me, da so zabojniki tako blizu našega stanovanja. Sam ne locujem vsak dan, saj en prebivalec med milijardami ne more rešiti sveta,« je povedal stanovalec v bližini ekološkega otoka (spodnja slika).

Ekološki otoček v Trbovljah

Na določene časovne termine se posode izpraznijo v tovarnjak Komunale Trbovlje in se odpeljejo proti Zbirnemu centru Neža. Ogovorila sem smetarja, ki je ravnokar praznil smetnjake. »Največkrat ne gledam vsebine smetnjakov, opazim pa, kako kdaj pa kdaj ob smetnjaku ležijo smeti vsepovprek,« je razložil. »Ce bi si ti ljudje vzeli nekaj minut in odložili odpadke vsakega v svoj prostor, bi nam s tem olajšali delo.«

Smerokaz za smetišče

Ob vstopu v zbirni center za odpadke sem zagledala zelene zabojnike, na kupu kose lesa, pod modro mrežo pa embalažo. V zaprtih prostorih so bili v prvem delu shranjeni nevarni gospodinjski odpadki, v drugem papir in v tretjem razbite svece, pripeljane s pokopališča.

Porazdeljeni odpadki v Zbirnem centru Neža

Nevarni odpadki gospodinjstev

»Mislim, da je za odpadke dobro poskrbljeno. Veckrat opazim ljudi, kako prinesejo odpadke na smetišče, zadovoljen pa sem z ureditvijo, saj je kup smeti pokrit z mrežo, zato jih veter ne raznese,« je povedal eden izmed stanovalcev v bližini smetišča. Drugi se je odzval drugače. Povedal je, da v bližini smrdi in da tu ni tako prijetno živeti. Dodal je še, da ne more v nikakršnem pogledu hvaliti smetišča.

Presenecena in navdušena sem bila nad urejenostjo ločevanja odpadkov. Vsaka vrsta odpadkov je bila v svojem prostoru. Tudi zunanji deli deponije, kjer se shranjujejo odpadki druge vrste, je pregrajen z betonskimi bloki za ločevanje.

Poleg Zbirnega centra sem si ogledala tudi Dinos, družbo za pripravo sekundarnih surovin. Tudi tam so bili na svojih kupih razporejeni različni kovinski deli in ostalo.

Dinos v Trbovljah

Po ogledu zbirnega centra in Dinos sem obiskala predsednika Eko kroga, Uroša Macerla. Bil je navdušen in mi z veseljem podal svoje videnje odnosa do ekologije ter o kapitalu in politiki, ki držita roko nad tem.

»Kapitalizem, sistem, katerega glavni cilj je prodati, kupiti, izrabiti, zavreči. Današnja družba gleda na vse skupaj zelo kratkoročno. Težijo k trenutnemu zadovoljstvu in nihce se ne obremenjuje s prihodnostjo naših potomcev. Doloceno vodstvo, politične elite, narekujejo ilegalno in navidezno odpravo odpadkov, saj s tem pridobijo dobiček, ki pa ni primerljiv z vso škodo, ki unčuje celoten ekosistem. Se pravi, sistem deluje na principu mafije. Če ne zamiziš in ne ostaneš lojalen, te politika in kapital unčita, diskreditirata.

Naša trenutna družba se deli na dva pola. Prvi pol vidi težavo z odpadki kot svetovni problem za celoten ekosistem. Zato ozavešča ljudi, da je potrebno racionalizirati izdelavo embalaže in odpadkov, ki niso razgradljivi po naravni poti. Takšno embalažo in odpadke je potrebno vedno znova ločevati in kasneje

uporabiti za reciklažo in izdelavo novih izdelkov. Na takšen način se ohranjajo viri (nafta, kovine, les ...) in delovna mesta za ljudi.

Drugi pol poskuša zakriti problem odpadkov z izgradnjo sežigalnic. Graditelji sežigalnic pridobijo dovoljenja za dobavo in sežig odpadkov za vsaj toliko časa, da se jim investicija izplaca. In dobicki začnejo pritekati zelo kmalu, saj je ta dejavnost zelo dobro placana, organizirajo jo politiki, ki so stimulirani s strani kapitala. Na žalost ne vidijo škode, ampak le trenutno stanje na svojem racunu. Ljudje tako neposredno nimajo več problema za odpadki, saj določene institucije poskrbijo za odvoz in navidezno uniceenje. Kljub vsemu odpadki v sežigalnicah le spremenijo svoj izgled v drugo agregatno stanje. Te odpadke neposredno absorbiramo v svoje organizme preko dihal in prebavil.

Družba mora cutiti odnos do odpadkov kot problem, ker se le tako lahko problem rešuje!

Sežigalnice pa so največji konkurent takšnemu zavedanju, saj nam navidezno zakrijejo problem, ki ga ne zaznamo in ga posledicno ne rešujemo.

V nekaterih delih sveta je prebivalstvo že organizirano. V tujini moraš, na primer, za eno plastenko odšteti več denarja kot tu, v Sloveniji. Ljudje se redko odločajo za nakup takšne embalaže, le v izjemnih primerih. Pri nakupu prinesejo s seboj pripomočke za nošnjo izdelkov in s tem prihranijo ter povzročijo spremembo k napredku.

Prihodnost našega planeta je torej v družbi brez odpadkov.«

Pri pregledu ureditve in odnosa do odpadkov v domačem kraju vidim, da sta odnos in osveščenost ljudi do pomembnosti locevanja ter s tem lažje možnosti za njihovo recikliranje na visokem nivoju. Dostopnost ekoloških otokov omogoča locevanje odpadkov iz gospodinjstev ter se nadaljuje vse do glavnega Zbirnega centra Neža.

Moje razmišljanje o problemu ohranjanja našega okolja in planeta Zemlje je, da je naravnost današnje družbe brezglavo potrošništvo z zelo kratkorocnim razmišljanjem. Industrija stremi k izdelavi vedno boljše in naprednejše tehnologije, ki zahteva kopicenje toksicnih snovi na zelo majhni prostornini. Zanima jo le kratkorocni rezultat, nihce pa ne razmišlja, kako se bo ta stvar reciklirala, ko bo njen rok uporabe potekel. To se dogaja z vsemi odpadki: od plasticne vrecke do radioaktivnih elementov. Zato je koncentriranje takšnih odpadkov na določenih varovanih območjih lahko ekološka bomba.

Potrebno bi bilo, da bi industrija ob izdelavi posameznega proizvoda že vanprej določila proces njegove razgradnje, reciklaže ter razporeditev odpadkov nazaj v naravo razpršeno tako, kot so jo pridobili.

